

1 Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

· **Productidentificatie**

· **Handelsnaam:** **ACS-Mangaannitrat 235**

· **Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik**
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

· **Toepassing van de stof / van de bereiding** Agrochemicaliën

· **Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad**

· **Fabrikant/leverancier:**

LEBOSOL Dünger GmbH

Wiesengasse 28

D-67471 Elmstein

Tel.: 06328-98494-0, Fax : 06328-98494-90, E-mail: info@lebosol.de

· **inlichtingengevende sector:**

Herr Rene Verdaasdonk

Tel.: 06328-98494-31

· **Telefoonnummer voor noodgevallen:**

Poison Control Center Mainz 24 h +49(0)6131-19240

National Poisons Information Centre, The Netherlands

+31 88 755 85 61

2 Identificatie van de gevaren

· **Indeling van de stof of het mengsel**

· **Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

GHS08 gezondheidsgevaar

STOT RE 2 H373 Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.

GHS05 corrosie

Skin Corr. 1C H314 Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.

GHS07

Acute Tox. 4 H302 Schadelijk bij inslikken.

Aquatic Chronic 3 H412 Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

· **Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG**

C; Bijtend

R34: Veroorzaakt brandwonden.

Xn; Schadelijk

R22-48/20: Schadelijk bij opname door de mond. Schadelijk: gevaar voor ernstige schade aan de gezondheid bij langdurige blootstelling bij inademing.

R52/53: Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

· **Speciale gevaaromschrijving voor mens en milieu:**

Het product moet een markering krijgen op basis van het berekeningsproces van de "Algemene classificatie-richtlijn voor bereidingen in de EG", laatste editie.

(Vervolg op blz. 2)

Veiligheidsinformatieblad

volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 16.09.2013

Herziening van: 16.09.2013

Handelsnaam: ACS-Mangaannittraat 235

(Vervolg van blz. 1)

- **Etiketteringselementen**
- **Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**
Het product is geclassificeerd en geëtiketteerd volgens de CLP-verordening.
- **Gevarenpictogrammen**

GHS05 GHS07 GHS08

- **Signaalwoord** Gevaar
- **Gevaaraanduidende componenten voor de etikettering:**
mangaandinitraat
- **Gevarenaanduidingen**
H302 Schadelijk bij inslikken.
H314 Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.
H373 Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.
H412 Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.
- **Voorzorgsmaatregelen**
P260 Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel niet inademen.
P303+P361+P353 **BIJ CONTACT MET DE HUID (of het haar):** verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken - huid met water afspoelen/afdouchen.
P305+P351+P338 **BIJ CONTACT MET DE OGEN:** voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.
P310 Onmiddellijk een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.
P405 Achter slot bewaren.
P501 De inhoud en de verpakking verwerken volgens de plaatselijke/regionale/nationale/internationale voorschriften.
- **Andere gevaren**
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** Niet bruikbaar.
- **zPzB:** Niet bruikbaar.

3 Samenstelling en informatie over de bestanddelen

- **Chemische karakterisering: Mengsels**
- **Beschrijving:** Mengsel van na elkaar aangevoerde stoffen met ongevaarlijke bijmengingen.

· Gevaarlijke inhoudstoffen:

CAS: 10377-66-9 EINECS: 233-828-8 Reg.nr.: 01-2119487993-17-xxxx	mangaandinitraat C R34; Xn R22-48/20; Xi R41; O R8 R52/53 Ox. Liq. 2, H272; STOT RE 2, H373; Skin Corr. 1C, H314; Eye Dam. 1, H318; Acute Tox. 4, H302; Aquatic Chronic 3, H412	25-50%
--	--	--------

- **aanvullende gegevens:**
De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

4 Eerstehulpmaatregelen

- **Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**
- **Algemene informatie:** Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
- **Na het inademen:** Frisse lucht toevoeren; bij klachten arts opzoeken
- **na huidcontact:**
Onmiddellijk met water en zeep afwassen en goed naspoelen.

(Vervolg op blz. 3)

Veiligheidsinformatieblad

volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 16.09.2013

Herziening van: 16.09.2013

Handelsnaam: ACS-Mangaannitraat 235

(Vervolg van blz. 2)

- Wanneer de huid geïrriteerd blijft, een dokter opzoeken.
- **Na oogcontact:**
Ogen met open ooglid een aantal minuten onder stromend water afspoelen en aansluitend arts consulteren.
- **Na inslikken:**
Mond spoelen en overvloedig water drinken.
Geen braken teweegbrengen en onmiddellijk bijstand van arts inroepen.
- **Informatie voor de arts:** Er zijn geen bijzondere maatregelen bekend, pas de syptomatische behandeling toe
- **Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling**
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

5 Brandbestrijdingsmaatregelen

- **Blusmiddelen**
- **Geschikte blusmiddelen:**
Zand of aarde
CO₂, bluspoeder of waterstraal. Grotere brand met waterstraal of met schuim dat tegen alcohol bestand is bestrijden.
- **blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn:** Krachtige waterstraal.
- **Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt**
Bij verhitting of brand is het ontstaan van vergiftige gassen mogelijk.
nitreuze gassen
- **Advies voor brandweerlieden**
- **speciale beschermende kleding:**
Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht.
- **Verdere gegevens**
De brandresten en het besmette bluswater moeten overeenkomstig de overheidsvoorschriften worden geborgen.

6 Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

- **Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**
Persoonlijke beschermingskleding dragen.
Aanraking met de ogen en de huid vermijden.
Voor voldoende ventilatie zorgen.
- **Milieuvoorzorgsmaatregelen:**
Niet in de riolering/het oppervlaktewater/het grondwater laten terechtkomen.
Niet in de ondergrond/bodem laten terechtkomen.
- **InsluTINGS- en reinigingsmethoden en -materiaal:**
Met vloeistofbindend materiaal (zand, bergmeel, aarde etc.) opnemen.
Geen brandbare materialen (zoals zaagsel) gebruiken
Besmet materiaal zoals afval volgens punt 13 verwijderen.
- **Verwijzing naar andere rubrieken** Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.

7 Hantering en opslag

- **Handling:**
- **Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**
Tanks ondoordringbaar gesloten houden.
Voor goede ventilatie/afzuiging op de arbeidsplaatsen zorgen.
- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:** Stof/produkt is in droge toestand oxyderend.
- **Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**
- **Opslag:**
- **Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:** Enkel in niet geopend origineel vat bewaren.
- **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:**
Verwijderd houden van eet- end drinkwaren en van diervoeder

(Vervolg op blz. 4)

Veiligheidsinformatieblad

volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 16.09.2013

Herziening van: 16.09.2013

Handelsnaam: ACS-Mangaannitrat 235

(Vervolg van blz. 3)

- Gescheiden van reductiemiddelen bewaren.
 Niet samen met brandbare stoffen bewaren.
 Niet bewaren met zwavel en metalen in verpulverde vorm.
- **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:**
 Koel en droog bewaren in goed gesloten vaten.
 Tegen hitte en directe zonnestrallen beschermen.
 Beschermen tegen vorst.
 Tank op een goed geventileerde plaats bewaren.
 - **Specifiek eindgebruik** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

8 Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:** Geen aanvullende gegevens. Zie 7.
- **Controleparameters**
- **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de arbeidsruimte in acht genomen moeten worden:**
 Het produkt bevat geen relevante hoeveelheden van stoffen die met betrekking tot de arbeidsplaatsen qua grenswaarden gecontroleerd moeten worden.

• DNEL's

10377-66-9 mangaandinitrat

Dermaal	DNEL-worker	0,00414 mg/kg/bw/d (Human)
Inhalatief	DNEL - worker	0,2 mg/m ³ (Human)

• PNEC's

10377-66-9 mangaandinitrat

PNEC Langzeit Wasser	0,0128 mg/l (-) (Freshwater)
	0,0004 mg/l (--)(Marinwater)

- **Aanvullende gegevens:** Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.
- **Maatregelen ter beheersing van blootstelling**
- **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**
- **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:**
 Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en diervoeder.
 Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
 Vóór de pauze en aan het einde van het werk handen wassen.
 Aanraking met de ogen en de huid vermijden.
- **Ademhalingsbescherming:** Alleen bij spuiten zonder voldoende afzuiging.
- **Aanbevolen filter voor kortstondig gebruik.**

Filter AX

• Handbescherming:

Enkel beschermende schoenen voor chemicaliën gebruiken met een CE-kenteken categorie III.

Het handschoenmateriaal moet ondoorlatend en bestand zijn tegen het product / de stof / de bereiding.
 Kies handschoenmateriaal rekening houdend met de penetratietijden, de permeatiegraden en de degradatie.

• Handschoenmateriaal

De keuze van een geschikte handschoen is niet alleen afhankelijk van het materiaal, maar ook van andere kwaliteitskenmerken en verschilt van fabrikant tot fabrikant. Aangezien het product uit meerdere stoffen is samengesteld, is de duurzaamheid van de handschoenmaterialen niet vooraf berekenbaar en moet derhalve vóór het gebruik worden getest.

Wij adviseren latex handschoenen van fabrikanten KCL van de types: latex natuur I 395, 403, 465 of latex natuur II 706,708.

(Vervolg op blz. 5)

Veiligheidsinformatieblad

volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 16.09.2013

Herziening van: 16.09.2013

Handelsnaam: ACS-Mangaannitrat 235

(Vervolg van blz. 4)

- **Doordringingstijd van het handschoenmateriaal**
De precieze penetratietijd kunt u te weten komen bij de handschoenfabrikant; houd er rekening mee.
De vermelde hierboven handschoenen worden getest zoals sourcesteadily, de permeatie voor niveau 6: ≥ 480 min. is getest en regelmatig, evenals de penetratie, niveau 3, dat aan een waarde van AQL 0,65=100 % dicht beantwoordt.
- **Als bescherming tegen spatten zijn handschoenen uit de volgende materialen geschikt:**
Handschoenen uit PVC.
- **Niet geschikt zijn handschoenen uit de volgende materialen:**
Handschoenen uit dikke stof
Handschoenen uit leder
- **Oogbescherming:**

Nauw aansluitende schutbril.

- **Lichaamsbescherming:** Draag geschikte beschermende arbeidskleding.

9 Fysische en chemische eigenschappen

- **Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**
- **Algemene gegevens**
- **Voorkomen:**
 - Vorm: vloeibaar
 - Kleur: rosa
 - Reuk: zwak, karakteristiek
- **pH-waarde (235 g/l) bij 20 °C:** 0 - 1
- **Toestandsverandering**
 - Smeltpunt/smeltbereik: -2 °C (235 g/l Mn)
 - Kookpunt/kookpuntbereik: 100 °C
- **Vlampunt:** niet bruikbaar
- **Ontstekingstemperatuur:**
 - Ontbindingstemperatuur: ca. 143 °C
- **Zelfonsteking:** Het produkt is niet uit zichzelf ontbrandend.
- **Stoomdruk bij 20 °C:** 23 hPa
- **Dichtheid bij 20 °C:** ca. 1,5 g/cm³ ((235 g/l Mn))
- **Oplosbaarheid in/mengbaarheid met:**
 - Water bij 20 °C: ca. 620 g/l
- **Overige informatie** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

10 Stabiliteit en reactiviteit

- **Reactiviteit**
- **Chemische stabiliteit**
- **Thermische ontbinding / te vermijden omstandigheden:** Geen ontleding bij gebruik volgens voorschrift.
- **Mogelijke gevaarlijke reacties** Geen gevaarlijke reacties bekend.
- **Te vermijden omstandigheden** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Chemisch op elkaar inwerkende materialen:** Reductiemiddelen, zwavel, metalen in verpulverde vorm
- **Gevaarlijke ontledingsproducten:**
geen, bij een juiste opslag en behandeling
Bij brand of bij thermesch outleding ontstaan:
Stikstofoxyde (NOx)

(Vervolg op blz. 6)

Veiligheidsinformatieblad

volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 16.09.2013

Herziening van: 16.09.2013

Handelsnaam: ACS-Mangaannittraat 235

Mangaanoxiden

(Vervolg van blz. 5)

11 Toxicologische informatie

- **Informatie over toxicologische effecten**
- **Acute toxiciteit:**

- **Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:**

10377-66-9 mangaandinitraat

Oraal	LD50	>300 mg/kg (rat)
-------	------	------------------

- **Primaire aandoening:**
- **op de huid:** Bijtend effect op de huid en de slijmvliezen
- **aan het oog:** sterk bijtend effect
- **Overgevoeligheid:** geen effect van overgevoeligheid bekend
- **Aanvullende toxicologische informatie:**
Het produkt vertoont op grond van het berekeningsprocédé van de algemene classificatie-richtlijnen van de EG voor toebereidingen in de laatste geldige redactie de volgende gevaren:
Schadelijk
Bijtend
Bij het slikken sterk bijtende effecten in de mondholte en de keel, bovendien gevaar voor perforatie van de slokdarm en de maag.

12 Ecologische informatie

- **Toxiciteit**

- **Aquatische toxiciteit:**

10377-66-9 mangaandinitraat

Daphnientoxizität	9,8 mg/l (Daphnia magna) (LC50 (48h))
-------------------	---------------------------------------

Fischtoxizität	14,5 mg/l (Onchorhynchus mykiss) (LC50 (96h))
----------------	---

- **Persistentie en afbreekbaarheid** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Gedrag in milieu-compartimenten:**
- **Bioaccumulatie** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Mobiliteit in de bodem** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **ecotoxische effecten:** niet bepaald
- **Verdere ecologische informatie:**
- **Algemene informatie:**
Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
Gevaar voor water klasse 1 (D) (Zelfclassificatie): gevaar voor water klein
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** Niet bruikbaar.
- **zPzB:** Niet bruikbaar.
- **Andere schadelijke effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

13 Instructies voor verwijdering

- **Afvalverwerkingsmethoden**
- **Aanbeveling:** Moet onder inachtneming van overheidsbepalingen een speciale behandeling ondergaan.

- **Europese afvalcatalogus**

02 00 00	AFVAL VAN LANDBOUW, TUINBOUW, AQUACULTUUR, BOSBOUW, JACHT EN VISSERIJ EN DE VOEDINGSBEREIDING EN -VERWERKING
----------	--

02 01 00	afval van landbouw, tuinbouw, aquacultuur, bosbouw, jacht en visserij
----------	---

02 01 08	agrochemisch afval dat gevaarlijke stoffen bevat
----------	--

(Vervolg op blz. 7)

Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 16.09.2013

Herziening van: 16.09.2013

Handelsnaam: ACS-Mangaannitrat 235

(Vervolg van blz. 6)

- Niet gereinigde verpakkingen:
- Aanbeveling: Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.

14 Informatie met betrekking tot het vervoer

· VN-nummer · ADR, IMDG, IATA	UN3264
· Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN · ADR · IMDG, IATA	3264 BIJTENDE ZURE ANORGANISCHE VLOEISTOF, N.E.G. (mangaandinitraat) CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S. (manganese dinitrate)
· Transportgevaar(n) · ADR	
	
· klasse · Etiket	8 (C1) Bijtende stoffen 8
· IMDG, IATA	
	
· Class · Label	8 Corrosive substances. 8
· Verpakkingsgroep: · ADR, IMDG, IATA	III
· Milieugevaren: · Marine pollutant:	Neen
· Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker · Kemler-getal: · EMS-nummer: · Segregation groups	Waarschuwing: Bijtende stoffen 80 F-A,S-B Acids
· Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code	Niet bruikbaar.
· Transport/verdere gegevens:	
· ADR · Vrijgestelde - of uitgezonderde hoeveelheden (EQ): E1 · Beperkte hoeveelheden (LQ) · Vervoerscategorie · Tunnelbeperkingscode · Opmerkingen:	5L 3 E (E2) maximum quantity per inner packaging 30 g/ml maximum quantity per outer packaging 500 g/ml
· VN "Model Regulation":	UN3264, BIJTENDE ZURE ANORGANISCHE VLOEISTOF, N.E.G. (mangaandinitraat), 8, III

NL

(Vervolg op blz. 8)

Veiligheidsinformatieblad

volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 16.09.2013

Herziening van: 16.09.2013

Handelsnaam: ACS-Mangaannitraat 235

(Vervolg van blz. 7)

15 Regelgeving

· **Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel**

· **SZW-lijst van kankerverwekkende stoffen**

geen der bestanddelen staat op de lijst.

· **SZW-lijst van mutagene stoffen**

geen der bestanddelen staat op de lijst.

· **NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Vruchtbaarheid**

10377-66-9 | mangaandinitraat

3

· **NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Ontwikkeling**

10377-66-9 | mangaandinitraat

3

· **NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Borstvoeding**

geen der bestanddelen staat op de lijst.

· **Nationale voorschriften:**

· **Gevaarklasse v. water:** WGK 1 (D) (Zelfclassificatie): weinig gevaarlijk voor water.

· **Chemischeveiligheidsbeoordeling:** Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.

16 Overige informatie

De gegevens baseren op de momentele stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van produkteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

Veranderingen ten opzichte van de laatste uitgave van 10.08.2013 in de punten *

· **Relevante zinnen**

H272 Kan brand bevorderen; oxiderend.

H302 Schadelijk bij inslikken.

H314 Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.

H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

H373 Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.

H412 Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

R22 Schadelijk bij opname door de mond.

R34 Veroorzaakt brandwonden.

R41 Gevaar voor ernstig oogletsel.

R48/20 Schadelijk: gevaar voor ernstige schade aan de gezondheid bij langdurige blootstelling bij inademing.

R52/53 Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

R8 Bevordert de ontbranding van brandbare stoffen.

· **Blad met gegevens van de afgifte-sector**

IGG-AD Ingenieurbüro für Gefahrstoff- und Gefahrgutberatung

Bismarckstraße 10

D-68623 Lampertheim

Fax: 0049-(0)6206-58422 <http://www.igg-ad.de> info@igg-ad.de

· **contact-persoon:**

Dr. U. Prinz (u.prinz@igg-ad.de)

Dipl.-Chem. H. Hinse (heidrun.hinse@igg-ad.de)

· **Afkortingen en acroniemen:**

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

ICAO: International Civil Aviation Organization

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

(Vervolg op blz. 9)

Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 16.09.2013

Herziening van: 16.09.2013

Handelsnaam: ACS-Mangaannitrat 235

(Vervolg van blz. 8)

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

· *** Gegevens die ten opzichte van de voorgaande versie zijn veranderd**

NL